Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Tillämpningsinstruktionerna för funktionshinderservicelagen 2027

Rådet för personer med funktionsnedsättning 4.11.2026 § 43
ÖVPH/6600/00.02.04.00/2026

Beredare Suomela Nadja
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

I tillämpningsinstruktionerna för funktionshinderservicelagen föreslås omfattande tillägg inom lagens allmänna tillämpningsområde samt specifikt för olika serviceformer. Även de nya bestämmelserna om olika livsskeden som lagts till i 2 § i funktionshinderservicelagen har införts i tillämpningsinstruktionen.

Av serviceformerna har särskilt personlig assistans (kap. 2.2), stöd för boende (2.6) och stöd för boende för barn (2.7) uppdaterats och förtydligats. Mindre uppdateringar och tillägg har gjorts i de flesta serviceformerna. De flesta hänvisningarna till avgifter har strukits, eftersom det finns en separat handbok för avgifter och det inte är ändamålsenligt att hålla samma uppgifter uppdaterade i två separata dokument.

Sektordirektör för personer i arbetsför ålder Niemistö Riku
Rådet för personer med funktionsnedsättning ger sitt utlåtande om tillämpningsinstruktionerna för funktionshinderservicelagen 2027.

Beslut:
Rådet betonar i sitt beslut, att anvisningarna inte får vara snävare än lagen och att individens behov alltid ska stå i centrum vid bedömningen av servicebehovet.

Rådet önskar ändringar på följande punkter enligt sidorna i den svenskspråkiga guiden:

Personlig assistans:

2.2 s.9 Vid bedömning av behovet av personlig assistans bör även rätten till familjeliv beaktas. Personlig assistans ska utgående från behov göra det möjligt för personen med funktionsnedsättning att delta i familjelivet och fullgöra sin roll som exempelvis förälder eller partner på jämlika villkor.

2.2.3 s.9 Behovet av personlig assistans vid längre utlandsresor: Många gånger krävs mera hjälp, då personen med nedsatt funktionsförmåga befinner sig i en obekant miljö. Personer med funktionsnedsättning bör därför ha rätt till personlig assistans vid exempelvis studerandeutbyten och arbetsresor, även om det är frågan om en längre vistelse.

2.2.4 s.10 Formuleringen om att personlig assistans normalt gäller vardagar kl. 6–18 diskuterades. Rådet anser att assistansen ska anpassas efter individuella behov.

S.10 fjärde stycket *“Om det individuellt bedömda nödvändiga hjälpbehovet förutsätter assistans under dessa tider ska detta uttryckligen anges i beslutet”.* Efter denna mening kunde det förslagsvis komma ett tillägg: *Arbetsgivaren och den egna socialarbetaren ska vara i kontakt för att tydligt kommunicera detta.*

Bostad:

2.8 s. 18 Begreppet stadigvarande bostad diskuterades. Rådet betonar att personens individuella behov och önskemål ska vara utgångspunkt för boendelösningen.

Stöd för rörlighet:

2.12.2 s.24 Konstaterades att det är en brist att färdtjänst inte får användas under arbetsdagen (arbetsresor) utan enbart vid resor till och från arbetet. Detta kan begränsa en persons möjlighet att bli anställd till en specifik uppgift då arbetsgivaren måste stå för sådana resor som utförs i anslutning till utförande av arbetsuppgiften.

Bilersättning:

3.1.1 s.26 andra stycket Rådet diskuterade bilersättning, dvs. den ersättning som en person med funktionsvariation kan söka vid införskaffande av en bil. Enligt lagen kan en ersättning på 50 % av nettoanskaffningsvärdet för en bil beviljas. Ersättning för

införskaffande av bil är inte en subjektiv rättighet utan en anslagsbunden service. Rådet anser att ett tak för införskaffande av bil inte får anges i anvisningen trots att detta i praktiken kan innebära att färre personer beviljas ersättningen. I grunden handlar det om klientens individuella ekonomiska behov och situation. Om ett tak införs kan det innebära att färre söker om ersättningen och de med faktiska ekonomiska behov lämnar utan stöd. Personer med funktionsnedsättning har mera sällan besparingar och kan ha svårt att få lån. Personer med funktionsnedsättning kan tvingas införskaffa större och dyrare bilar för de ska passa med det egna behovet och hjälpmedlen.

Tillämpningsinstruktionerna bör uppdateras årligen.

Bilagor

Bilaga 1 Vammaispalvelulain soveltamisohjeet_2027

Bilaga 2 Tillämpningsinstruktioner för funktionshinderservicelagen 2027